

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Μακρής Σωτήριος ΠΕ 02
Τριανταφυλλίδης Αστέριος ΠΕ 04-01

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2005-06

*Σ' Ανατολή και Δύση και Νότο και Βοριά
 Για την πατρίδα όλοι να 'χομεν μια καρδιά
 Στην πίστη του καθένας ελεύθερος να ζει
 Στη δόξαν των πολέμου να τρέξομεν μαζί*

ΘΟΥΡΙΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Ιστορία τρέφεται από το παρόν. Ιδίως, όταν η ιστορία μιας χώρας περιλαμβάνει σελίδες, όπως της Ελληνικής Επανάστασης του 1821, θεωρείται αδήριτη ανάγκη να διατηρηθεί άληστος η μνήμη των γεγονότων αυτών στις ψυχές των νέων γενιών.

Έτσι, οι μαθητές της Β' Γυμνασίου Σταυρούπολης «ταξίδεψαν» στο παρελθόν, μετουσιώνοντας τις εντυπώσεις τους σε ποιήματα, ζωγραφιές, φανταστικές συνεντεύξεις. Σταχυολόγησαν τις πληροφορίες, που «αλίευσαν» στο διαδίκτυο και στη σχετική βιβλιογραφία, ταξινομώντας και καταγράφοντας ιστορικά γεγονότα και πράξεις.

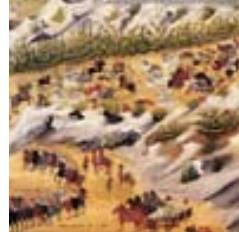
Ο στόχος της εργασίας δεν είναι μόνο η γνώση των συγκεκριμένων γεγονότων, αλλά και η κατανόηση της σημασίας και της διαχρονικότητας του μηνύματος της εξέγερσης των Ελλήνων του 1821 στο σήμερα.

Τέλος πρέπει να επισημανθεί ότι η συγκεκριμένη εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο πολιτιστικού προγράμματος και αποτελεί παράλληλα την προπαρασκευή της διοργάνωσης της σχολικής γιορτής της 25^{ης} Μαρτίου.

*Σταυρούπολη, 25-3-2006
 Μακρής Σωτήριος ΠΕ 02*

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

ΕΤΟΣ	ΜΗΝΑΣ	ΓΕΓΟΝΟΣ	ΕΙΚΟΝΑ
1821	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	Ο Αλ. Υψηλάντης διαβαίνει τον Προύθο	
	ΜΑΡΤΙΟΣ	Υψώνεται το λάβαρο της επανάστασης στην Αγία Λαύρα	
	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	Μάχη της Αλαμάνας, ανασκολοπισμός του Αθ. Διάκου	
	ΜΑΪΟΣ	Μάχη στο χάνι της Γραβιάς, στο Βαλτέτσι	
	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	Μάχη στα Βασιλικά	
1822	ΜΑΡΤΙΟΣ	Η σφαγή της Χίου	

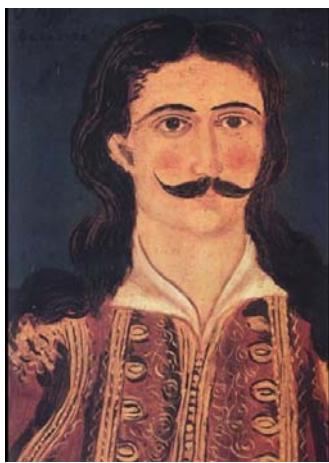
	ΙΟΥΝΙΟΣ	Πυρπόληση Τουρκικής ναυαρχίδας στο Τσεσμέ	
	ΙΟΥΛΙΟΣ	Καταστροφή του Δράμαλη στα Δερβενάκια	
	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	Πολιορκία του Μεσολογγίου	
1823	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	Μάχη στο Κεφαλόβρυσο, θάνατος Μ. Μπότσαρη	
1824	ΜΑΡΤΙΟΣ	Εμφύλιες συγκρούσεις στην Πελοπόννησο	
	ΙΟΥΝΙΟΣ	Καταστροφή των Ψαρών	
	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	Νίκες του Ελληνικού στόλου στη Μυκάλη και στη Κω	

1825	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	Β' πολιορκία του Μεσολογγίου	
	ΜΑΪΟΣ	Μάχη στο Μανιάκι, θάνατος του Παπαφλέσσα	
	ΙΟΥΝΙΟΣ	Άλωση της Τριπολιτσάς	
1826	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	Έξοδος του Μεσολογγίου	
	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	Κατάληψη Αθήνας από Κιουταχή	
1827	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	Ο Ι. Καποδίστριας κυβερνήτης της Ελλάδας	
	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	Ναυμαχία του Ναβαρίνο	

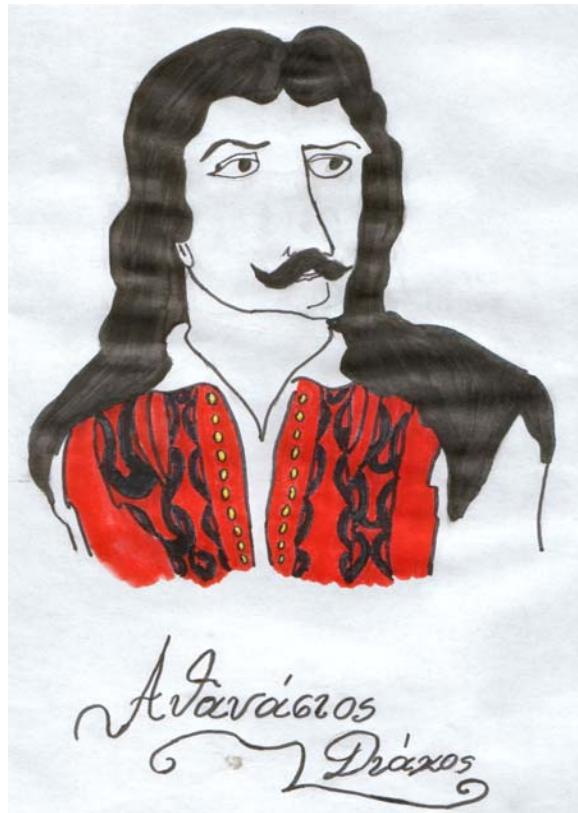
ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

	Στολή Ιερολογίτη		Κανόνι πυρπολικού
	Πέλεκυς του Γ. Καραϊσκάκη. Πέλεκυς και τοπούζι του Π. Μαυρομιχάλη		
	Η Περικεφαλαία, ο θώρακας και τα όπλα του Θ. Κολοκοτρώνη		
	Περικεφαλαία Κολοκοτρώνη		
	Πιστόλια Τζαβέλλα		
	Περικεφαλαία και το σελαχλίκι του Θ.Κολοκοτρώνη		
	Όπλα του Καραϊσκάκη		Αρπάγη
	Γιαταγάνι του Μακρυγιάννη. Εγχειρίδια και κεράτινες πυριτοθήκες		
	Μαχαίρι και θήκη Καραϊσκάκη		Ακρόπρωρο Μιαούλη

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ (1788-1821)

Γεννήθηκε το 1788. Αγωνιστής του 1821, ήρωας της Αλαμάνας. Το 1814 πήγε στα Γιάννενα και εντάχθηκε στη σωματοφυλακή του Αλή πασά υπό τον Οδυσσέα Ανδρούτσο. Στις 31 Μαρτίου ορίζεται γενικός αρχηγός των ενόπλων της Λιβαδειάς και στη 1^η Απριλίου της Θήβας. Αργότερα συνελήφθη από τους Τούρκους και μεταφέρθηκε στη Λαμία, όπου του προτάθηκε να προσκυνήσει και να συνεργαστεί με τους Τούρκους. Αυτός αρνήθηκε και επιβάρυνε έτσι τη θέση του. Παρά την άρνηση του ο Ομέρ Βρυώνης δεν ήθελε τη θανάτωση του. Αντίθετα ο Χαλήλ Μπέης πίεσε τον ανωτερό του Κιοσέ Μεχμέτ, με αποτέλεσμα ο Διάκος να υποστεί μαρτυρικό θάνατο με ανασκολοπισμό. Ο θάνατος του συγκλόνισε και ταυτόχρονα εμψύχωσε τους αγωνιστές.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ: ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΝΥΦΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΡΗΣ (1793-1877)

Ψαριανός πυρπολητής και πολιτικός ήρωας της Επανάστασης του 1821. Η οικογενειά του εμφανίστηκε στις αρχές του 18^{ου} αιώνα στα Ψαρά, προερχόμενη από την Ήπειρο και διακρίθηκε στους αγώνες εναντίον των πειρατών. Ο Κωνσταντίνος από πολύ νωρίς έμεινε ορφανός και αρχικά δούλεψε στο καράβι του θείου του. Με την έκρηξη της Επανάστασης κατατάχθηκε στο στόλο των Ψαριανών και αναδείχτηκε σε έναν από τους ικανότερους μπουρλοτιέρηδες. Τη νύχτα 6 προς 7 Ιουνίου 1822 πυρπόλησε μέσα στο λιμάνι της Χίου την Τουρκική ναυαρχίδα του Καρά Αλή και τον Οκτώβριο της ίδιας χρονιάς στην Τένεδο, το δίκροτο του Τούρκου

αντιναυάρχου. Το 1825 επιχείρησε να πυρπολήσει τον αιγυπτιακό στόλο μέσα στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας, χωρίς επιτυχία όμως.

Το 1827 πήρε μέρος στην εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας αντιπρόσωπος των Ψαρών και το 1828 αντικατέστησε τον Ι. Μαυρομιχάλη ως φρούραρχο της Μονεμβασιάς. Επί βασιλείας Όθωνα πήρε το βαθμό του υποναυάρχου και διορίστηκε γερουσιαστής. Το 1843 έγινε υπουργός στην κυβέρνηση του Μεταξά και το 1848 πρωθυπουργός. Στράφηκε εναντίον του Όθωνα και το 1863 ως μέλος της τριανδρίας Βούλγαρη-Κανάρη-Ρούφου πρόσφερε το στέμμα στον Γεώργιο Α'. Το 1877 έγινε πρόεδρος της Οικουμενικής Κυβέρνησης.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ: ΚΑΤΣΟΥΛΗ ΕΛΛΗ - ΤΣΙΚΑΛΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ (1780-1827)

Γεννήθηκε σε μια σπηλιά κοντά στο μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου, στην Άρτα. Πατέρας του ήταν ο αρματωλός Δημήτριος Ισκος, που τον ονόμαζαν και Καραϊσκο λόγω του σκληρού χαρακτήρα του και των δολοφονικών πράξεων που εκτελούσε κατ'εντολήν του Αλή πασά. Η μητέρα του ήταν από Σκουλικαριά της Άρτας. Είχε μείνει χήρα, γι' αυτό είχε καλογερέψει χωρίς όμως να μπει σε μοναστήρι. Ο Καραϊσκάκης γεννήθηκε, όταν ήταν καλόγρια και δε γνώρισε ποτέ τον πατέρα του. Ο κόσμος όμως γνώριζε ποιος ήταν, γι' αυτό και τον ονόμασε Καραϊσκάκη. Το 1798 ακολούθησε τον Αλή πασά στην εκστρατεία κατά του Πασβάνογλου πασά. Η ευστροφία, η τόλμη και η τιμιότητα του τον έκαναν να διακριθεί γρήγορα. Μετά από λίγο, οι σχέσεις του με τον Αλή πασά οξύνθηκαν με αποτέλεσμα να λιποταχτήσει και να πάει στο λιμέρι του Κατσαντώνη. Στο μεταξύ είχε μυηθεί στη Φιλική Εταιρεία. Κατά το 1821 κατόρθωσε να γίνει καπετάνιος στο αρματωλίκι των Αγράφων. Αργότερα ανέλαβε τη διεύθυνση του πολέμου στη Στερεά Ελλάδα. Ο Καραϊσκάκης ξεκίνησε με 680 άνδρες από το Ναύπλιο για την Αττική, όπου την πολιορκούσε ο Κιονταχής. Κατάφερε μέσα σε 8 μήνες να απελευθερώσει σχεδόν ολόκληρη τη Στερεά Ελλάδα. Πέθανε στις 22 Απριλίου 1827 και κηδεύτηκε στη Σαλαμίνα.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ: ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ (1770-1843)

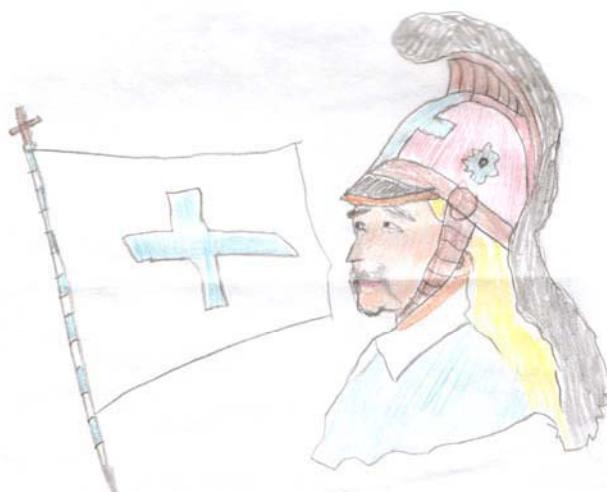
Μεγάλος στρατιωτικός και πολιτικός της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Οταν βρισκόταν στη Ζάκυνθο μπήκε στη Φιλική Εταιρεία. Τον Ιανουάριο του 1821, πριν την έναρξη της Επανάστασης, πήγε στη Μάνη. Στις 23 Μαρτίου κατέλαβε την Καλαμάτα και άλλες στρατηγικές θέσεις γύρω από την Τρίπολη. Το Σεπτέμβριο καταλαμβάνει και την Τρίπολη. Ύστερα από αυτές τις επιτυχίες διορίζεται από την πρώτη ελληνική κυβέρνηση στρατηγός και λίγο αργότερα αρχιστράτηγος.

Με την έκρηξη, όμως του εμφυλίου πολέμου έχασε το γιο του Πάνο, και ο ίδιος φυλακίζεται στην Ύδρα. Μετά την εκλογή του Καποδίστρια ως κυβερνήτη, ο Κολοκοτρώνης έγινε από τους ενθερμότερους υποστηρικτές του. Όταν δολοφονήθηκε ο Καποδίστριας, ο Όθωνας έγινε βασιλιάς, εναντίον του οποίου στράφηκε ο Κολοκοτρώνης. Τότε τον συνέλαβαν και τον καταδίκασαν σε θάνατο. Η ποινή του δεν εκτελέστηκε, γιατί ο Όθωνας ενηλικιώθηκε και του έδωσε χάρη, κανοντάς τον και στρατηγό και μέλος του Συμβουλίου Επικρατείας.

Ο Κολοκοτρώνης ήταν τολμηρός, γενναίος και έξυπνος, ενώ εξωτερικά είχε μεγαλοπρεπή όψη.

Mια από τις ομιλίες του στα Ελληνόπουλα

«πρέπει να φυλάξετε την πίστη σας και να την στερεώσετε, διότι όταν επιάσαμε τα άρματα είπαμε πρώτα υπέρ πίστεως και έπειτα υπέρ πατρίδος. Όλα τα έθνη του κόσμου έχουν και φυλάττονταν μια θρησκεία. Να μην έχετε πολυτέλεια να μην πηγαίνετε εις τους καφενέδες. Να δοθήτε εις τας σπουδάς σας και καλύτερα να κοπιάσετε ολίγον δυο και τρεις χρόνους και να ζήσετε ελεύθεροι εις το υπόλοιπο της ζωής σας, παρά να περάσετε τεσσάρους, πέντε χρόνους τη νεότητα σας και να μείνετε αγράμματοι ».

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

IΩΑΝΝΗΣ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ (1797-1864)

Ήταν οπλαρχηγός της επανάστασης του 1821. Είχε γίνει μέλος στη Φιλική Εταιρεία από το 1820. Πήρε μέρος σε πολλές μάχες και ξεχώρισε ιδιαίτερα στη μάχη του Νεοκάστρου και στους Μύλους του Ναυπλίου, κατά του Ιμπραήμ, όπου και τραυματίστηκε. Επίσης ανέλαβε τη διοίκηση του φρουρίου της Ακρόπολης, μετά το θάνατο του Γκούρα. Αγωνίστηκε για την παραχώρηση συντάγματος από τον Θωνα και ως εξουσιοδοτημένος από το λαό της Αθήνας προσπάθησε για την αναδιοργάνωση της πολιτείας. Το 1852, κατηγορήθηκε για συνωμοσία και καταδικάστηκε σε θάνατο, αλλά τελικά απαλλάχτηκε και αποφυλακίστηκε. Σημαντική πηγή για την ιστορία της Επανάστασης αποτελούν τα Απομνημονεύματα του.

MANTΩ ΜΑΥΡΟΓΕΝΟΥΣ (1796-1840)

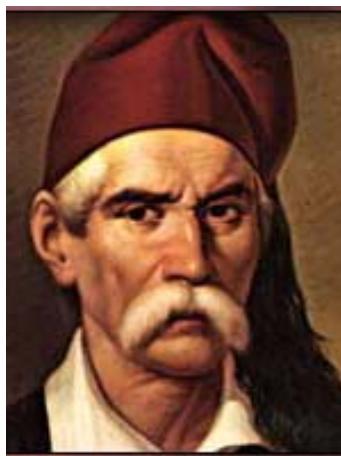

Εξέχουσα μορφή της επανάστασης του 1821. Μια από τις ελάχιστες γυναίκες που διακρίθηκαν στον αγώνα. Ο πατέρας της Νικόλαος Μαυρογένης είχε διατελέσει σπαθάρης στην αυλή της Βλαχίας και μετά τον αποκεφαλισμό του θείου του έφυγε για την Τεργέστη. Η Μαντώ πρόσφερε στην κυβέρνηση ομολογίες 30000 γρόσιων και ζήτησε να διατεθούν για να λάβει μέρος η ίδια με όσους στρατιώτες θα της διέθετε η διοίκηση σε επιχειρήσεις εναντίον των Τουρκοαιγυπτίων.

Η οικονομική ενίσχυση του αγώνα από τη Μαντώ και η απηχησή της στους φιλελληνικούς κύκλους της Αγγλίας και της Γαλλίας, είχε ως αποτέλεσμα η προσωπογραφία της να τυπωθεί και να κυκλοφορήσει το 1827. Από το 1825 έζησε στο Ναύπλιο χωρίς κανέναν πόρο και ζούσε εκποιώντας ακίνητα που είχε αποκτήσει η οικογενειά της στη Μύκονο στη Νάξο. Αξιοσημείωτος είναι και ο συναισθηματικός δεσμός της με το Δημήτριο Υψηλάντη ο οποίος προκάλεσε πολλές αντιδράσεις.

ΠΕΤΡΟΜΠΕΗΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ (1773-1848)

Από την εφηβική του ηλικία διακρίθηκε για την ευφυΐα του και τη γενναιότητα του κατά την περίοδο των διωγμών των κλεφτών της Πελοποννήσου. Στις 22 Μαρτίου, με δυο χιλιάδες ενόπλους που είχαν συγκεντρωθεί στην Αρεόπολη Λακωνίας, εξόρμησε στη μεσσηνιακή πεδιάδα μαζί με τους γιούς του και τα αδέρφια του, καθώς και μαζί με τον Κολοκοτρώνη, τον Παπαφλέσσα και τον Αναγνωσταρά. Το πρωί της 23^{ης} Μαρτίου 1821, οι επαναστάτες κατέλαβαν την Καλαμάτα και η τουρκική φρουρά και ο βοεβόδας παραδόθηκαν άνευ όρων. Παρά το γεγονός ότι μετά την άφιξη του Καποδιστρία, διορίστηκε μέλος της Προεδρίας του «Πανελλήνιου» και μέλος της Γερουσίας, οι φιλικές σχέσεις με τον κυβερνήτη δεν διατηρήθηκαν για πολύ. Το 1830, όταν ο αδερφός του Τζανής στασίασε στην Αρεόπολη εναντίον του διοικητή Ιωάννη Γενοβέλη, ο Πετρόμπεης υποχρεώθηκε να μείνει υπό παρακολούθηση στο Ναύπλιο και λίγο αργότερα φυλακίστηκε και παρέμεινε εκεί ως υπόδικός με την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας. Η δολοφονία του Καποδιστρία από το γιο του και τον αδερφό του αποτέλεσε τη δραματική κατάληξη της αντίθεσης Καποδιστρία-Μαυρομιχαλέων και η εκτέλεση του γιού του στις 11 Οκτωβρίου τον συγκλόνισε.

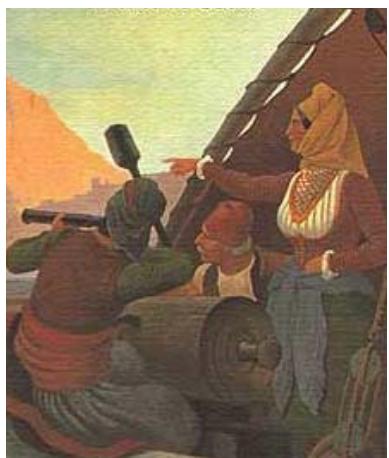
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΣΙΡΙΔΗΣ

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ (1790-1823)

Ήταν αγωνιστής του 1821. Ήταν γιος του Κίτσου και παρακολουθούσε από νεαρή ηλικία τον πατέρα του με τον Αλή πασά των Ιωαννίνων. Πέρασε τα παιδικά του χρόνια στο Σούλι, ενώ κάποια παράδοση αναφέρει ότι διδάχτηκε τα πρώτα γράμματα από τον ιερομόναχο Σαμουήλ. Μετά την παράδοση του Σουλίου 1803 και την πολιορκία μιας ομάδας Σουλιωτών στη μονή Σέλτσου, πέρασε με τον πατέρα του στην Κέρκυρα, όπου κατατάχθηκε ως υπαξιωματικός στο σύνταγμα των Αλβανών, το οποίο είχαν οργανώσει οι Γάλλοι στα Επτάνησα. Όταν ο Αλή πασάς πολιορκήθηκε από τα στρατεύματα του Σουλτάνου, οι Σουλιώτες έφτασαν από τα Επτάνησα για να πολεμήσουν εναντίον του με την υπόσχεση ότι θα έπαιρναν πίσω το Σούλι. Οι Τούρκοι όμως αρνήθηκαν να τηρήσουν την υπόσχεση τους και τότε οι Σουλιώτες στράφηκαν κατά του Σουλτάνου, με αντάλλαγμα την άδεια του Αλή να εγκατασταθούν ελεύθερα στο Σούλι. Τις διαπραγματεύσεις έκανε ο Μ. Η συμφωνία επικυρώθηκε με ανταλλαγή ομήρων. Ο Μ. με 200 ιππείς, διέλυσε μια Τουρκική εφοδιοπομπή στους Κομψιάδες, ενώ απέκρουσε και 5000 Τουρκαλβανούς στα Πέντε Πηγάδια. Ακολούθησε η κατάληψη του φρουρίου της Ρηγάσας και ο Μ. σημείωσε διαδοχικές νίκες κατά των Τουρκών στους Βαρνάδες, στους Δραμασούς, στα Ραψίστα, στην Πλάκα. Τον Ιούλιο του 1822 συμμετείχε στη μάχη του Πέτα. Στη συνέχεια ακολούθησε τον Μαυροκορδάτο στο Μεσολόγγι. Μετά τη λύση της πολιορκίας διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην εξομάλυνση των αντιθέσεων μεταξύ των οπλαρχηγών. Αναφέρεται πως, όταν διορίστηκε στρατηγός της Δυτ. Στερεάς, βλέποντας ότι δυσαρεστήθηκαν για την εκλογή του, έσκισε το διάταγμα διορισμού του, λέγοντας ότι όποιος ήταν άξιος θα το αποκτούσε στην επικείμενη μάχη με τον εχθρό. Το 1823 Μ. ανέλαβε μια επιχείρηση εναντίον των Τούρκων στο Καρπενήσι, όπου τραυματίστηκε θανάσιμα. Εκτός από την καθοριστική του συμβολή στον εθνικό αγώνα, ο Μπότσαρης είχε και συγγραφικό έργο. Έγραψε το «Λεξικό της Ρομαϊκής και Ελληνικής Απλής», το οποίο χάρισε στον Γάλλο πρόξενο Πουκεβίλ. Το λεξικό εκδόθηκε στην Ελλάδα το 1890, από τον Τίτο Γιόχαλα, ως τμήμα της σειράς «Πραγματείαι» της Ακαδημίας Αθηνών.

Mια συνέντευξη με την Λασκαρίνα Μπουμπούλινα (1771-1825)

Παιδιά: Ποια είναι η ημερομηνία της γέννησης σας;

Λ.Μ.: Γεννήθηκα στην Κωνσταντινούπολη το 1778, μέσα στα σίδερα της φυλακής, στην οποία βρισκόταν η μητέρα μου.

Παιδιά: Ποιοι ήταν οι γονείς σας;

Λ.Μ.: Ο Σταυριανός Πινότσης ήταν ο πατέρας μου, ο οποίος πέθανε στα δεσμωτήρια της πόλης.

Παιδιά: Ποια πολεμικά γεγονότα σημάδεψαν τη ζωή σας;

Λ.Μ.: Όταν οι Σπέτσες κήρυξαν Επανάσταση εγώ έσπευσα με το πλοίο «Αγαμέμνων» και τον γιο μου για να συμμετάσχουμε στον αποκλεισμό του Ναυπλίου. Πολέμησα, επίσης, στη Μονεμβάσια και πήρα μέρος στην πολιορκία της Τρίπολης και του Ναυπλίου.

Παιδιά: Τι ήταν αυτό που σας εμψύχωνε στον αγώνα για την ελευθερία;

Λ.Μ.: Η αγάπη μας για την ελευθερία και την πατρίδα μας, μας αναπτέρωνε το ηθικό και μας εμψύχωνε στον άνισο αυτό αγώνα.

Παιδιά: Υπήρξαν άσχημες στιγμές στον αγώνα;

Λ.Μ.: Κάποιες φορές βρέθηκαν ανάμεσα μας προδότες, ενώ δεν έλειψαν και οι συχνές διαφωνίες μεταξύ των καπεταναίων.

Παιδιά: Αποκτήσατε οικογένεια;

Λ.Μ.: Απέκτησα έξι παιδιά από δύο γάμους.

Παιδιά: Ποια μάχη θεωρείτε ότι ήταν η πιο σημαντική;

Λ.Μ.: Στις Σπέτσες

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ (1798-1857)

Γεννήθηκε στη Ζάκυνθο το 1798. Ο πατέρας του ποιητή δεν ήταν παντρεμένος με τη γυναίκα του και έτσι ο Διονύσιος Σολωμός και ο αδερφός του Δημήτριος θεωρούνταν νόθοι. Το 1807 πήγε για σπουδές στη Βενετία, εκδηλώνοντας γρήγορα μια ποιητική κλίση που τον οδηγεί στους πρώτους στίχους στα ιταλικά.

Το 1818 επέστρεψε στη Ζάκυνθο, όπου γνώρισε τον Σπυρίδονα Τρικούπη, ο οποίος τον προέτρεψε να γράψει στα ελληνικά. Ο Σολωμός πείστηκε και σε μια εβδομάδα έγραψε το πρώτο του ποίημα στα ελληνικά την «Ξανθούλα». Λίγο καιρό αργότερα ο Σολωμός φεύγει για την Κέρκυρα, η οποία βρισκόταν σε μεγαλύτερη πνευματική στάθμη από τη Ζάκυνθο, αλλά και επηρεασμένος από τη δίκη με τον αδερφό του για τα κληρονομικά. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του λόγω έλλειψης οικογενειακής θαλπωρής και άγχους οδηγήθηκε στο πιοτό. Απεβίωσε το 1857, στις 21 Φεβρουαρίου, μέρα κατά την οποία κηρύχτηκε δημόσιο πένθος. Το έργο του: Ύμνος εις την ελευθερία, Εις το θάνατο του Λόρδου Μπάιρον, Γυναίκα της Ζάκυνθος, Λάμπρος, Κρητικός, Ελεύθεροι Πολιορκημένοι Πόρφυρας κ.α.

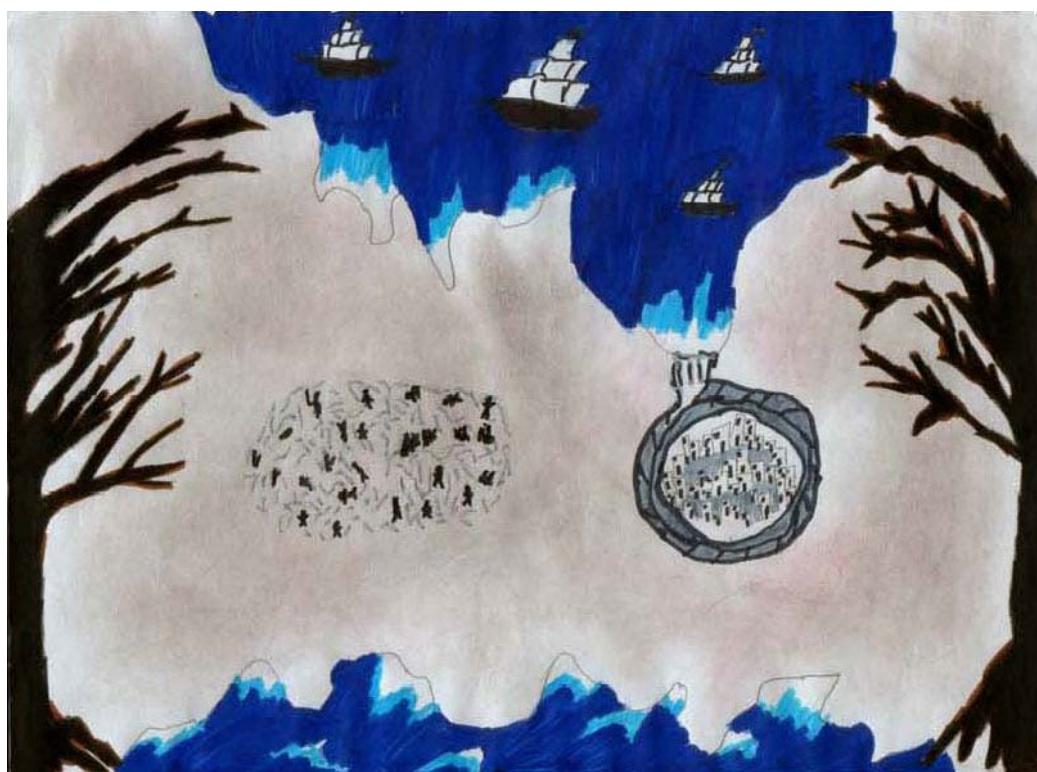
κοντά ἔτει το τρισσόφτερο καὶ κατὰ ἄλλο γρυπέρο
πέντε χρόνος τὸ μέλος γέλε τῷ γιανέ τοτε πομπα
καὶ καὶ γρυπά τοις θαλασσαῖς μη τέλεσται τακτοῖς,
καὶ μὲν τραγὴ τοις θαλασσαῖς μόνον ταμεματαῖς τοῖς τοι.
γλυκὶς ἡστατεῖται θεραπεύει τον σπουδαίον φάγον
μέλαντες οὐρανού τοις τοις θεραπεύει τον σπουδαίον φάγον,
πεπλανώμενος τον σκοτεινόν τοῦ θεραπεύει τον σπουδαίον φάγον,
ενειτερπούσα θεραπεύει τον σκοτεινόν τον σπουδαίον φάγον,
μελάντες οὐρανού σπουδαίον φάγον τον σπουδαίον φάγον.
απλατινού τον σπουδαίον φάγον τον σπουδαίον φάγον,
αποριερπετεῖ τον σπουδαίον φάγον τον σπουδαίον φάγον,
μελάντες οὐρανού σπουδαίον φάγον τον σπουδαίον φάγον.

μηδὸς προφίτεις ερρέει διὰ κορσικὰ τα ματιά,
οὐδὲ οὔτε Κριστοφόρος πορεύεται τοῦτο γρυποτέρον.
καὶ τοῦτο τὸ τελείωτον, καλῶς οὐρανού τον σπουδαίον
κρινεῖ οὐδεὶς οὐδεὶς, τρυπανός τον σπουδαίον
τελείωτον τοῦτο τὸ τελείωτον γέλε τοτε φυτεύωντας.
οὐρανού πορεύεται οὐδεὶς οὐρανού πορεύεται.

Χειρόγραφο του Διονύσιου Σολωμού.
Το απόσπασμα αρ. 5 του «Πόρφυρα» και το επίγραμμα «Εις Φραγκίσκα Φραΐζερ»

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ: ΝΙΚΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΔΗΣ

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΖΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΝΥΦΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ

O ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΟΡΙΑ

ΖΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

H ΕΛΛΑΔΑ

*Η Ελλάδα δε θα σκλαβωθεί
Έλληνες δε θα παραδώσει,
γιατί ο ηρωικός μας ο λαός
«όχι» ως απάντηση έχει δώσει*

*Ποτέ δεν εχάσαν
ποτέ δεν νιρροπιάσαν
την τιμημένη την Ελλάδα,
γιατί όλοι πολεμούσαν για την λευτεριά
σαν μια μεγάλη ομάδα*

*Η ιστορία μας είναι ξακουστή
σ'όλο τον κόσμο, σ'όλη τη γη
το μεγαλείο της δε θα ξεχαστεί,
διότι την Ελλάδα θα την θυμόμαστε
σ' όλη μας τη ζωή*

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

*Οι Τούρκοι κυριεύανε
χώρες, πόλεις και βουνά
κι οι Έλληνες φοβόντουσαν
την πινδή σκλαβιά*

*Πολεμούσαν για την πατρίδα
και για της Ελλάδας τη λευτεριά
όλοι μαζί σαν μια γροθιά,
για να μη ζήσουν ξανά σκλαβιά*

*Και φωνάζαν όλοι μαζί
αρχίζει η επανάσταση*

*τρέχανε όλοι στα βουνά
νέοι, γέροι και παιδιά,
όλοι μαζί σαν μια γροθιά
όλοι για την λευτεριά*

*και δώσανε σώμα, αίμα και ψυχή
για μια καλύτερη ζωή*

*οι Έλληνες διασχίζανε
χώρες, πόλεις και βουνά
κι όλοι μαζί φωνάζαν*

ZHTΩ Η ΛΕΥΤΕΡΙΑ

ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Τα περισσότερα όπλα ανήκουν στον 18ο και 19ο αιώνα. Τα ντουφέκια μακρύκαννα ή βραχύκαννα ήταν όλα εμπροσθογεμή. Είχαν πολλές ονομασίες ανάλογα με τον τύπο τους, την προέλευση και το εργοστάσιο κατασκευής.

ΚΑΡΙΟΦΙΛΙ: Το γνωστότερο όπλο του απελευθερωτικού αγώνα. Το τυραννοκτόνο όπλο των κλεφτών και των αρματολών. Για να γεμίσουν το όπλο αυτό, έριχναν στην κάννη πρώτα την μπαρούτη, την τάπωναν με μια βέργα και μετά τοποθετούσαν το βόλι. Για γρήγορο γέμισμα υπήρχαν έτοιμα παρασκευασμένα χάρτινα φυσίγγια που τα έλεγαν χαρτούσες ή φουσέκια.

ΠΙΣΤΟΛΕΣ: Είχαν το ίδιο σύστημα με τα ντουφέκια στο γέμισμα και στο χειρισμό. Οι πιστόλες ή κουμπούρες είναι θαυμαστά κομψοτεχνήματα με επικάλυψη ξύλινη, ασημένια ή επίχρυση και περίτεχνη διακόσμηση. Ήταν συνήθως τοποθετήμένα σε ζευγάρια στο σελαχλίκι που ήταν ένα είδος πλατιάς ζώνης με δύο ή τρία χωρίσματα.

ΓΙΑΤΑΓΑΝΙ: Όπλο συνήθως πλατύ και ελαφρώς κυρτό προς το μέρος της αιχμής. Στα γιαταγάνια η λαβή ήταν κοκάλινη και πολλές φορές ήταν διακοσμημένη με ημιπολύτιμους λίθους και ήταν συνηθέστερα με κοράλλια και οι θήκες επενδυμένες με ασήμι. Με τις πιστόλες και τα γιαταγάνια στο σελαχλίκι τοποθετούσαν τις μαχαίρες, τα στιλέτα, τα εγχειρίδια και το χαρμπί.

ΜΑΧΑΙΡΕΣ: Με την πολύ πλατειά λεπίδα τους ήταν αμφίστομες με θήκες και λαβές που ήταν ασημένιες ή επίχρυσες πλούσια διακοσμημένες.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ: Ήταν μονά ή διπλά είχαν ασημένιες θήκες με περίτεχνη διακόσμηση.

ΧΑΡΜΠΙ: Ήταν ένα είδος εγχειριδίου που το χρησιμοποιούσαν για το καθάρισμα και τη λίπανση των όπλων και για το γέμισμα της πιστόλας, όταν αυτή δεν είχε βέργα. Η λεπίδα του ήταν πολύ λεπτή και στενή.

ΠΑΛΑ: Είχε κυρτή, καλοδουλεμένη και κοφτερή λάμα. Η λαβή της ήταν κοκάλινη και η θήκη της ξύλινη με μεγάλες επενδύσεις από μεταλλο, δέρμα ή ύφασμα. Άλλες φορές ήταν όλη μεταλλική και είχε δυό κρίκους, από τους οποίους περνούσε ένα κορδόνι με το οποίο την κρεμούσαν σταυρωτά.

ΠΑΛΑΣΚΕΣ ή ΠΥΡΙΤΟΘΗΚΕΣ: Σ' αυτές τοποθετούσαν κυρίως προκατασκευασμένα γεμίσματα (χαρτούσες ή φουσέκια). Οι μεταλλικές διακοσμούνται με απεριόριστο πλούτο σχεδίων και παραστάσεων.

**«Τουφέκι μου περήφανο, σπαθί μου παινεμένο
πολλές φορές με γλύτωσες, βοήθα κ' τουντ' την ώρα
να σ' ασημώσω μάλαμα, να σ' ασημώσω ασήμι»**

ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ ΝΥΦΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

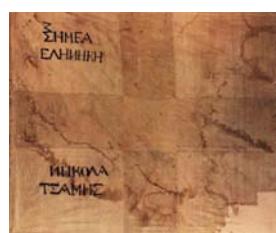

Η ιδέα για τη δημιουργία ελληνικής σημαίας βρέθηκε στο προσκήνιο αμέσως μετά την επόμενη της αλώσεως για δύο κυρίως λόγους, την αφύπνιση της εθνικής συνείδησης των Ελλήνων και την αντίσταση προς τον Οθωμανικό κατακτητή, ο οποίος ήταν μουσουλμάνος. Έτσι σε τοπικό επίπεδο σχεδιάστηκαν και χρησιμοποιήθηκαν πολλά και διάφορα φλάμπουρα

και μπαϊράκια τα οποία, αν και χρωματικά διέφεραν μεταξύ τους, είχαν ένα κοινό το Σταυρό ο οποίος συμβόλιζε την πίστη στο Χριστιανισμό. Η πρώτη ελληνική σημαία με τη σημερινή της μορφή σχεδιάστηκε ευλογήθηκε και υψώθηκε το 1807 στη Μονή Ευαγγελισμού στη Σκιάθο. Μετά την απελευθέρωση έγινε η πρώτη επίσημη σημαία της Ξηράς του ελεύθερου Ελληνικού Κράτους και μέχρι το 1978 επίσημη σημαία της Ελλάδας. Η πρώτη ελληνική σημαία ως επίσημη σημαία (σταυρός στην επάνω εσωτερική γωνία και 9 γαλανόλευκες λωρίδες) αναρτήθηκε το 1823 στην Κόρινθο, μόλις αυτή απελευθερώθηκε μετά από 364 χρόνια σκλαβιάς και έγινε πρώτη πρωτεύουσα του νέου ελληνικού κράτους. Επίσημα η ελληνική σημαία θεσπίστηκε στην Α' εθνική Συνέλευση της Επιδαύρου ανταποκρινόμενη στην ανάγκη υπαγωγής όλων των επαναστατικών σωμάτων σε μια ενιαία αρχή. Χρώματα της το λευκό και το γαλάζιο, με το σταυρό. Ενδιαφέρον είναι το ότι μέχρι και το 1828 υπήρχε ξεχωριστή σημασία για τα εμπορικά και τα πολεμικά πλοία Αυτή έγινε η σημασία θάλασσας του Ελληνικού Κράτους, που με το νόμο 8541 της 21ης Δεκεμβρίου 1978 αποτελεί την επίσημη κρατική σημαία.

ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ

Ο Σταυρός συμβολίζει τη χριστιανική πίστη κατά τη διάρκεια των σκοτεινών χρόνων της Οθωμανικής κατοχής. Η Ορθόδοξη Εκκλησία βοήθησε τους σκλαβωμένους Έλληνες να διατηρήσουν τα πολιτιστικά τους χαρακτηριστικά με το θεσμό των κρυφών σχολείων. Το λευκό χρώμα συμβολίζει την αγνότητα του ελληνικού λαού, τα χιονισμένα βουνά τις αφρισμένες θάλασσες και φουστανέλες των στεριανών αγωνιστών. Το γαλάζιο χρώμα τη σοβαρότητα και δύναμη των αγώνων του Έθνους τον ελληνικό ουρανό, τις γαλάζιες βράκες των θαλασσινών. Αξιόλογη είναι η συσχέτιση της ελληνικής με την ισλανδική σημαία. Ο αριθμός των γραμμών είναι βασισμένος στον αριθμό των συλλαβών της φράσης «Ελευθερία η θάνατος» σύνθημα κατά την Ελληνική Επανάσταση. Άλλοι υποστηρίζουν πως ο αριθμός των γραμμάτων της λέξης «Ελευθερία» λέξη η οποία ενέπνεε τις ψυχές των υποδούλων Ελλήνων προς τον αγώνα για την Ελευθερία μετά από 400 χρόνια σκλαβιάς. Έτσι ονομάστηκε γαλανόλευκη. Το σχέδιο με τις εναλλασσόμενες γαλάζιες και λευκές γραμμές είχε διαλεχτεί λόγω της ομοιότητας με την κυματώδη θάλασσα του Αιγαίου που περιβάλλει τις ακτές της Ελλάδας. Στις 27 του Οκτώβρη παραμονή της επετείου του ΟΧΙ γιορτάζεται και τιμάται η Ελληνική σημαία.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΡΓΥΡΩΣ ΧΑΤΖΗΦΩΤΙΟΥ

ΝΑΥΤΙΚΟ

Τα όπλα του ναυτικού ήταν ίδια περίπου με τα όπλα του στρατού. Κυρίως ναυτικά όπλα ήταν και τα *τρομπόνια*, της ίδιας κατηγορίας ήταν και τα *επτάκανα*, στα οποία και οι επτά κάνες επυροδοτούντο συγχρόνως. Ένα πολύ ωραίο επτάκανο όπλο έκανε δώρο ένας Γάλλος Φιλέλληνας στον ένδοξο πυρπολητή μας Κωνσταντίνο Κανάρη.

Τα ελληνικά πλοία ήταν απλά εξοπλισμένα με τα όπλα της εποχής. Τα κανόνια ήταν εμπροσθογεμή και οι κιλλίβαντες ξύλινοι με μικρές ρόδες. Μόνο το πρώτο ατμήλατο πλοίο στον κόσμο «ΚΑΡΤΕΡΙΑ», που έλαβε μέρος σε πολεμικές επιχειρήσεις, ήταν εξοπλισμένο με ένα νέου τύπου πυροβόλο.

Ένα ναυτικό όργανο εξοπλισμού ήταν και η *αρπάγη*, την οποία την χρησιμοποιούσαν για να αγκιστρωθούν στο εχθρικό πλοίο. Η *αρπάγη* είχε την μορφή αγκύρας, αλλά με προεξοχές στα άγκιστρα για να πλέκεται στα σχοινιά και να μην ελευθερώνεται εύκολα είναι ευκολονόητα ότι οι *αρπάγες* ριχνόταν όταν τα δύο πλοία ήταν πολύ κοντά και αυτοί που τις έριχναν ήταν επιδέξιοι και με πολύ δύναμη.

Το *πυρπολικό* ή *μπουνρλότο* ήταν το κυριότερο όπλο του ναυτικού κατά τον Αγώνα, με τα οποία οι Έλληνες ναυτικοί αντιμετώπιζαν τα θεόρατα τουρκικά ντελίνια. Με αυτό τον τρόπο οι Έλληνες πυρπολητές και το ελληνικό ναυτικό κέρδισαν τη μάχη για την κυριαρχία του Αιγαίου, που ήταν ζωτικής σημασίας επίτευγμα για τη μάχη και για την ευνοϊκή εξέλιξη του Αγώνα.

Στο πυρπολικό χρησιμοποιούσαν συνήθως παλιά πλοία, τα οποία γέμιζαν με εκρηκτικά υλικά (νέφτι, ρητίνη, κατράμι, πυρίτιδα), τα οποία οι ατρόμητοι ναυτικοί οδηγούσαν κάτω από αντίξοες συνθήκες πάνω στα εχθρικά πλοία, προκαλώντας πολλές καταστροφές. Μετά το εγχείρημα οι πυρπολητές διέφευγαν με μια μικρή βάρκα που λεγόταν *εφόλκιο*. Βέβαια οι επιθέσεις των πυρπολικών δεν ήταν όλες επιτυχείς. Καθώς πολλές φορές το πλήρωμα του εχθρικού σκάφους δεν κατόρθωνε να αποκολλήσει το πυρπολικό από τα πλοία οπότε εκείνο καιγόταν ανώφελα την θάλασσα.

«Οι καλοί ναύτες αξίζουν περισσότερο από τα καλά πλοία»
K. Κανάρης

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

www.mpa.gr
www.wikipedia.org
www.vrellis.org
www.myriobiblos.gr
www.plefsis.gr
www.ime.gr
www.makriyannis.gr
www.benaki.gr
www.culture.gr
www.e-yliko.gr
www.netschoolbook.gr
www.peemde.gr
www.hmm.gr
www.presidency.gr

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Η Ιστορία του Ελληνικού Έθνους

Εγκυκλοπαίδειες :

- Δομή
- Papyrus-Larousse Britannica

ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΝ ΜΕΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
2. ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
3. ΓΚΑΡΑΝΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ
4. ΙΣΑΑΚΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
5. ΚΑΛΑΓΚΑΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
6. ΚΑΛΠΑΚΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
7. ΚΑΛΑΝΤΑΡΙΔΟΥ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ
8. ΚΑΤΣΟΥΛΗ ΕΛΙΣΑΒΕΤ
9. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΙΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ
10. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
11. ΝΕΣΤΟΡΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
12. ΧΑΣΙΡΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
13. ΤΣΙΚΑΛΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
14. ΝΥΦΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΒΙΚΤΩΡΙΑ
15. ΠΙΠΠΙΛΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ
16. ΤΣΑΚΙΡΗΣ ΗΛΙΑΣ
17. ΤΟΛΜΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
18. ΧΑΤΖΗΦΩΤΙΟΥ ΑΡΓΥΡΩ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

ΜΑΚΡΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΠΕ02 (Συγκέντρωση εργασιακού υλικού)

e-mail: somakris@sch.gr

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΕ04-01 (Σχεδίαση οπτικού δίσκου)

e-mail: asteriostriant@in.gr

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΕΞΑΡΧΟΥ ΟΥΡΑΝΙΑ

(Υπεύθυνη γραφείου πολιτιστικών θεμάτων)